

MUISTIO

OHJAUSRYHMÄ: TALENT BOOST -TOIMENPIDEOHJELMA

Aika Maanantai 14.6.2021 klo 13-14:30

Paikka Teams

Osallistujat Kansliapäällikkö Anita Lehikoinen, opetus- ja kulttuuriministeriö (puheenjohtaja)
Maahanmuuttoasioiden päällikkö Teemu Haapalehto, Espoon kaupunki (Tuula Antolan varajäsen)
Erityisasiantuntija Kimmo Hyrsky, valtioneuvoston kanslia
Maahanmuuttojohtaja Sonja Hämäläinen, työ- ja elinkeinoministeriö
Maahanmuuttojohtaja Tuomo Kurri, sisäministeriö
Toimitusjohtaja Niko Kyynäräinen, Turun kaupunki
Ylijohdaja Jari Kähkönen, Maahanmuuttovirasto
Teollisuusneuvos Sampsa Nissinen, työ- ja elinkeinoministeriö
Vararehtori Minna Martikainen, Vaasan yliopisto
Johtaja Pirkko Melville, Keski-Suomen ELY-keskus
Johtava asiantuntija Elina Nurmi, Helsingin kaupunki (Marja-Leena Rinkinevan varajäsen)
Palvelujohtaja Tarja Paulaniemi, Pirkanmaan TE-palvelut (Riku Immosen sijaisena)
Asiantuntija Jere Päivinen, sosiaali- ja terveysministeriö
Johtaja Samu Seitsalo, opetushallitus
Projektijohtaja Heidi Stenberg, Metropolia ammattikorkeakoulu
Maahanmuuttopäällikkö Jaana Suokonautio, ELY-keskus
Neuvotteleva virkamies Niina Suutarinen, valtiovarainministeriö (läsnä asiakohdat 1-4)
Kansainvälisen osaamisen palveluiden johtaja Mari Taverne, Tampereen kaupunki (Regina Saaren varajäsen)
Ulkoasianneuvos Pasi Tuominen, Ulkoministeriö
Alivaltiosihteeri Nina Vaskunlahti, ulkoministeriö
Executive Vice President Paavo Virkkunen, Business Finland
Johtaja Birgitta Vuorinen, opetus- ja kulttuuriministeriö
Palvelualuejohtaja Jaakko Niinistö, Vantaan kaupunki
Ohjelmapäällikkö Petra Lehto, työ- ja elinkeinoministeriö
Erityisasiantuntija Satu Salonen, työ- ja elinkeinoministeriö
Erityisasiantuntija Pipa Turvanen, työ- ja elinkeinoministeriö
Johtava asiantuntija Laura Lindeman, työ- ja elinkeinoministeriö (sihteeri)
Opetusneuvos Ulla Mäkeläinen, opetus ja kulttuuriministeriö (sihteeri)

1. Kokouksen avaus

Kansliapäällikkö Anita Lehikoinen avasi kokouksen klo 13:00.

2. Edellisen kokouksen pöytäkirjan hyväksyminen

3. Koulutus- ja työperusteisen maahanmuuton tiekartta

Päätösesitys: Hyväksytään tiekarttaluonnos lähetettäväksi poliittiseen käsittelyyn

Pipa Turvanen esitteli koulutus- ja työperusteisen maahanmuuton tiekarttaluonnoksen. Hallituksen puoliväliriiheen kirjatut määrälliset ja laadulliset tavoitteet, jotka antavat pohjan visiolle ja strategialle, on sisällytetty tiekarttaan.

Tiekartassa visioksi esitetään, että Suomi on kansainvälisesti vetovoimainen paikka koulutautua ja työskennellä. Vision alle on määritelty palvelulupaus ja strategiset tavoitteet, joille on erikseen määritellyt mittarit. OKM:n Ulla Mäkeläinen lisäsi huomion, että korkeakoulujen osalta tiekartassa ollaan yläkäsitetasolla. Korkeakoulujen osalta tarkemmat tavoitteet määritellään vuoden loppuun mennessä kestävyystiekarttaan liittyvässä vuoropuhelussa korkeakoulujen kanssa.

Käsiteltävänä oleva tiekartta todettiin selkeämmäksi aiempiin versioihin verrattuna. Ohjausryhmän jäsenet toivat esille seuraavat muutosehdotukset, selvennykset ja kehittämiskohdat:

Visio:

Visioon sisällytettäväksi esitettiin asumiseen ja asettautumiseen liittyvät näkökulmat.

Vision kunnianhimotasoon toivottiin nostoa. Kilpailu verrokkimaihin kiihtyy, ja vision tulisi olla etunojassa tulevaa ajatellen. Paavo Virkkunen ehdotti vision uudeksi muotoiluksi *"Suomi on kansainvälisesti kilpailukykyinen ja vetovoimainen paikka koulutautua, työskennellä ja asua."* Pitovoima- ja kilpailunäkökulman vahvistamista visiossa esitettiin. Nina Vaskunlahti toi esiin kansainvälisten järjestöjen, kuten UNOPS ja UNTIL, ja pääkonttorien houkuttelun olevan yksi osa tiekartan toteutusta.

Palvelulupaukset:

Tiekartassa esitetyt palvelulupaukset hyväksyttiin.

Strategiset tavoitteet ja mittarit:

Mittareissa todettiin olevan jonkin verran tulkinnan varaa, mutta niiden yleissuunta on hyvä. Kvantitatiivisten mittarien todettiin olevan pääasiassa kohdallaan.

Strategisen tavoitteen 1. toimenpidekokonaisuuden todettiin olevan kokonaisuutena hyvä. Huomioitavaksi nostettiin Business Finlandin rooli yritysten tarpeiden kartoittamisessa. Veto- ja pitovoimaa vahvistavissa toimenpiteissä kiinnitettävä huomiota, että ne vastaavat elinkeinoelämän tarpeisiin. Myös koulutus- ja TKI-toiminnan vastattava elinkeinoelämän tarpeita.

Strategiseen tavoitteeseen 1. opiskelijoiden määrän ja työllistymisen tavoite tulisi kirjata mittaristoon. Työllistymisasteen lisäksi mittariksi esitettiin kirjattavan työl-

listymisen laatu. Korkeakoulut huomauttivat, että kansainvälisten korkeakouluopiskelijoiden työllistymistä koskevaa laadullista mittaria ei tulisi kuitenkaan osoittaa ainoastaan korkeakouluille.

Todettiin, että erityisasiantuntijoita tulisi tarkastella mittaristossa omana kokonaisuutenaan.

Mari Taverne nosti keskusteluun kaupunkien osallistamisen koulutusketjujen kuntoon virittämisessä. Kaupunkien ja kuntien osallistaminen valmistelussa otettava tässä erityisesti huomioon, lisäksi otettava huomioon alueiden erilaisuus. Elina Nurmi nosti esiin englanninkielisten koulutuspaikkojen haasteen sen osalta, että nykyisellään aloitus kesken lukuvuoden ei ole mahdollista ja haasteena on, että suomenkieliset oppilaat vievät valtaosan englanninkielisistä koulutuspaikoista. Anita Lehikoinen totesi koulutuksen järjestämisen kuuluvan kuntien toimivaltaan. Keskustelua tullaan käymään myös OKM:ssä.

Strategisen tavoitteen 2. kunnianhimotason todettiin olevan kohdallaan.

Oleskelulupajärjestelmän uudistuskohtaan esitettiin sisällytettäväksi EU-kansalaisten rekisteröintiin liittyvä kehittäminen ja Maahanmuuttoviraston ajanvarauksen ruuhkautumisen purkaminen. Lisäksi lupajärjestelmän uudistuksessa on huomioitava EU:n tasolla tehtävää toimintaa digikehittämisen saralla ja seurattava EU:n aktiivisia aloitteita digihankkeista. Birgitta Vuorinen nosti esiin tarpeen koota yhteen kokemukset eri aloitteista ja piloteista ja tutkia ja tunnistaa meneillään olevan digikehittämisen mahdollisuudet edistää sujuvaa maahantuloa.

Strategisen tavoitteen 3. kohdalla käytiin keskustelua toimenpiteisiin markatuista toimijoista. Useassa kohdassa toimijaksi merkattu Talent Hub, johon toivottiin täsmällisempää määrittelyä. Laura Lindeman totesi toimijoiden määrittelyn kovin tarkasti olevan haastavaa, sillä suureen osaan toimenpiteistä osallistuu iso toimijajoukko. Nyt merittynä on päätoteuttaja, jonka/joiden vastuulla kutsua eri tahot koolle.

Strategisen tavoitteen 3. mittareihin merkattu kansainvälisten työntekijöiden määrä yrityksissä. Todettiin, että mittaria tulisi soveltaa myös julkiselle sektorille.

Tuetaan kielipolitiikalla –toimenpiteen kohdalla esitettiin, että kieliosaamisen tukeminen opintojen aikana nostetaan korkeammalle hierarkialistalla. Myös rinnakkaiskielisyyden edistäminen on tärkeä ottaa huomioon.

Birgitta Vuorinen toi esiin, että kansainvälisten tutkinto-opiskelijoiden kielitaidon vahvistaminen on tärkeä teema ja tulee vahvasti esille korkeakoulujen kestävyystiekarttatyössä ja kv. strategiaohjelman eteenpäin viemisessä. Kieliosaamisen vahvistamisessa tarvitaan muitakin toimijoita kuin oppilaitoksia ja korkeakouluja.

Keskustelua käytiin myös jatkuvan oppimisen koulutustarjonnasta sekä palvelupolkujen ja ohjausmekanismien toiminnasta. Kaupungit totesivat olevansa aktiivisesti mukana ratkomassa kysymystä. Asian kuntoon saattamiseksi tarvitaan myös mm. koottua ja ajantasaista tietoa tarjolla olevista jatkuvan oppimisen palveluista.

Lisäksi keskusteltiin tiekartan toimeenpanoon suunnattavista resursseista. Toimenpiteiden vaikutukset ovat erilaisia alueista riippuen ja kuntakokeilun vaikutus ja muut resurssit ohjaavat myös toimenpiteitä. Sonja Hämäläinen huomautti, että euromäärät ja tekijäresurssit on tässä vaiheessa jätetty tarkoituksellisesti pois, ja että niitä on tarkoitus tarkentaa toimeenpanon myötä. Tiekartan toimeenpanolle laaditaan selkeä toimeenpanosuunnitelma ja seurantamalli. Lisäksi on tarve suuremmille raameille, joissa otetaan huomioon lainsäädännön kehittäminen.

Tiekartan osalta seuraavana on esittely ja käsittely erityisavustajien kanssa. Tiekartta on käsittelyssä ministeriryhmissä elokuussa, ja tiekartta julkaistaan budjettiriihessä syyskuussa. Tiekarttaa ei tuoda enää ohjausryhmän käsittelyyn kokouksiin, mutta kirjallisia kommentteja otetaan vastaan.

Päätösesitys hyväksyttiin ja tiekartta lähetetään poliittiseen käsittelyyn.

4. Hallituksen puoliväliriihen työvoiman maahanmuuton linjausten eteneminen

Laura Lindeman antoi esityksen tiedoksi ohjausryhmälle. Mahdollisesti auki jääviä kohtia tuodaan keskusteluun seuraavassa kokouksessa. Kohta todettiin käsitellyksi ja siihen palataan tarvittaessa syksyllä.

5. Muut asiat

Ei muita asioita.

6. Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 14.33